

Complexnummer: 509453

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Kooijenburg

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

509454, 509455

Woonplaats

Zuurdijk

Gemeente

Het Hogeland

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdoject

Vlakkeriet 4, 9966 VJ te Zuurdijk

Complexomschrijving

Inleiding

VILLABOERDERIJ "Kooienburg" genoemd naar de familie van der Kooi, die deze boerderij van 1824 tot 1881 in haar bezit had. De oude boerderij is in 1922 door brandstichting verwoest en in 1923 op de oude fundamenten herbouwd naar een ontwerp van architect W. Reitsema uit Leens. De opdrachtgever van het in een regionale variant van de Amsterdamse School opgetrokken pand was de heer S. Toxopeus. Het huidige omgrachte bedrijf, met als bijzonderheid de grote driekapsschuur, is 50,75 ha. groot. Het ligt evenwijdig aan de weg van Zuurdijk naar Niekerk. Bij de boerderij hoort een voetgangersBRUG die via een voetpad toegang verleent tot de hoofdentree van de boerderij.

Waardering

Complex bestaande uit een villaboerderij en brug van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als fraai voorbeeld van een boerderijcomplex uit de twintiger jaren van deze eeuw
- als herinnering aan de bloei van de akkerbouw in de regio het Hogeland
- vanwege de hoge esthetische kwaliteit van het complex
- vanwege de gaafheid van de samenstellende onderdelen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de beeldbepalende ligging bij de driesprong tussen Zuurdijk en Niekerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509454

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 juni 1999
Kadaster deel/nr 82770/78

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Zuurdijk Het Hogeland Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Zuurdijk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Leens L 193

Omschrijving**

Omschrijving

VoetgangersBRUG uit 1923, die via een pad naar de hoofdentree van de boerderij leidt. De brug is geconstrueerd van gesinterde rode baksteen en heeft een getrapte gemetselde borstwering afgedekt met rollagen. Het brugdek is van beton.

Waardering

Brug van algemeen belang

- vanwege de functionele relatie met de boerderij
- vanwege de expressieve vormgeving
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Weg- en waterbouwkundige werken Brug(C) Voetgangersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509455

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 juni 1999
Kadaster deel/nr	82770/75

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Zuurdijk	Het Hogeland	Groningen

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Leens	L			193

Omschrijving**

Omschrijving

VILLABOERDERIJ bestaande uit een deels onderkelderd voorhuis, een hals en een driekapsschuur met inpandige DIENSTWONING. Voorhuis en hals zijn opgetrokken in een bruine bezande baksteen op een grijs gepleisterd trasraam. Het pand is twee bouwlagen hoog en is deels onderkelderd. Het heeft een tentdak met overstek en een mastgoot. Het dak is gedekt met cementpannen en rode nokpannen. Midden op het dak prijkt een gemetselde schoorsteen met kap en op het noordelijke en oostelijke dakvlak bevinden zich een dakkapel met drie vensters met ruitvormige roedenverdeling en een houten goot op klossen. De verdiepinggevels hebben vijf banden van gesinterde baksteen.

De noordgevel van het voorhuis heeft op de begane grond twee samengestelde kozijnen met drie vensters met zesruits bovenlichten. De vensters worden afgesloten door een eensteens rollaag. Op de verdieping twee samengestelde kozijnen met drie twaalfruitsvensters, onder een rollaag. In het trasraam bevinden zich vier rechthoekige keldervensters met diefijzers. Alle vensters hebben hardstenen onderdorpels.

De hoofdentree bevindt zich midden in de noordgevel. Een granito stoep van zes treden met aan weerszijden een gemetseld muurtje leidt naar een geverfde deur met een ovaal kijkgat binnen een wit geverfde lijst. Boven de deur bevindt zich een houten luifel die met vier ijzeren stangen aan de gevel hangt. De luifel overkapt tevens de glas-in-lood zijlichten aan weerszijden van de deur. Drie glas-in-lood vensters in houten kozijnen sieren de gevel boven de entree. In het middelste raam een afbeelding van de voormalige boerderij met naam van het glasatelier: Fa. E. Löhner, Utrecht.

De oostgevel heeft een serre op een grijs gepleisterde plint onder een plat dak met een goot op houten klossen. Een doorlopende raampartij met vóór vier vensters met zesruits bovenlichten en opzij vier vensters met vierruits bovenlichten met geel glas beslaat de gevel. De vensterpartij wordt in het midden onderbroken door een dubbele glasdeur met een vierruits bovenlicht van glas-in-lood, die uitkomt op de tuin via een stenen stoep van vier treden tussen twee betonnen muurtjes. Tussen de raampartij en het dak is een houten

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

beschot aangebracht. Op de verdieping van de oostgevel bevinden zich drie verticale vensters, die van elkaar worden gescheiden door telkens twee openslaande deuren.

De zuidgevel wordt geleed door drie naast elkaar liggende vensters, een (nieuwe) deur met een drie treden hoge betonnen stoep en een samengesteld kozijn met drie vensters. Op de verdieping eveneens een samengesteld venster, een deur met aan weerszijden een twaalfruits venster en in het midden een enkelvoudig venster.

Het woonhuis wordt aan de westgevel met de schuur verbonden door een HALS met plat dak. De noordgevel van de hals is iets doorgetrokken. Midden in de noordgevel bevindt zich een geverfde houten deur, identiek aan die van de hoofdentree, met een stoepje ervoor. Aan weerszijden een negenruits venster met geel glas bovenin, onder een rollaag. Boven deur en ramen loopt een betonnen luifel, die steunt op vier gemetselde geprofileerde consoles.

Achter de hals staat een grote, zeventien meter hoge DRIEKAPSSCHUUR, opgetrokken uit bruine baksteen op een gesinterd bakstenen trasraam. Een reusachtige driekap met wolfeinden en mastgoot, bedekt met golfplaten (oorspronkelijk riet) sluit het geheel af. Elke kap heeft dakramen en twee houten uileborden.

De westgevel van de schuur heeft twaalf, telkens twee aan twee geplaatste verticale ijzeren tienruits vensters onder een rollaag. Alle vensters hebben bakstenen onderdorpels. Ze worden afgewisseld door een koestaldeur, een paardenstal deur, een hoge dubbele deel deur en een dubbele garagedeur met ernaast nog een dubbele hoge deel deur, alle onder een gepleisterde latei. In de latei boven de centrale deel deur staat in zwarte letters KOOIENBURG. In de topgevel bevinden zich onder een fries met muizetanddecoratie tien kleine, twee aan twee geplaatste ijzeren vierruits vensters. Aan beide zijanten van de westgevel een gemetseld muurtje met opgetrokken middendeel van decoratief metselwerk, met deur erin.

De zuidgevel heeft twaalf, drie bij drie geplaatste ijzeren vierruits vensters en de noordgevel wordt geleed door zestien, twee bij twee geplaatste ijzeren vierruits vensters.

Aan de zuidkant van de oostgevel was een dienstwoning (nu onderdeel van schuur) ondergebracht, verborgen achter een houten deur met bovenlicht en vier T-vensters onder een latei. Ook in deze gevel een deur in een rondboog. Ernaast in het middelste deel van de schuur drie verticale tienruits vensters onder een rollaag. De kap is hier gedekt met cementpannen. Aan de noordkant van de oostgevel een houten deur met aan weerszijden een ijzeren verticaal tienruits venster, alle onder een rollaag.

In het INTERIEUR van de woning zijn onder meer van belang: in de hal de tocht deur met glas-in-loodraam met Art Déco motieven, de bordestrap met Art Déco motieven en de houten paneeldeuren die op de hal uitkomen.

Vermeldenswaard in het INTERIEUR van de schuur zijn: de gigantische houten sporenkap met trekstangen en 10 meter lange balken (verborgen onder isolatiemateriaal) en in de paardestal de drie gietijzeren pijlers met bladmotiefkapiteel, met opschrift: Murgrave's patent, London, Belfast.

Waardering

Villaboerderij van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als voorbeeld van een grote villaboerderij uit 1923

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de hoge esthetische kwaliteit van het gebouw
- als goede representant van het oeuvre van architect W. Reitsema
- vanwege de gigantische driekapsschuur
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur en delen van het interieur
- vanwege de beeldbepalende ligging bij de driesprong tussen Zuurdijk en Niekerk

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)